Fiscaal statuut 2026

Gemeente Bladel

Afdeling Dienstverlening en Bedrijfsvoering
Team Financiën en Control

Inhoudsopgave

1. Inleiding 3
1.1 Kaders 3
1.2 Reikwijdte 3
2. Fiscale visie en fiscaal beleid 4
2.1 Fiscale visie 4
2.2 Fiscaal beleid 4
2.3 Relatie met de belastingdienst 4
2.4 Vuistregels 4
3. Fiscale besluitvorming 6
3.1 Afwegingskader 6
3.2 Besliskader 6
4. Risicomanagement 7
4.1 Risicobereidheid 7
4.2 Uitvoering 7
4.3 Fiscale verantwoording 7
5. Taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden 8
5.1 Three lines of defense 8
5.2 Gemeenteraad 8
5.3 College van B&W 8
5.4 Procesverantwoordelijke budgethouders 8
5.5 Fiscaal kernteam 9
5.6 Verbijzonderde interne controle (VIC) 9

1. Inleiding

In dit document is de fiscale strategie (hierna: strategie) van gemeente Bladel (hierna: de gemeente) beschreven. In de strategie komt tot uiting welke fiscale kaders en doelen de gemeente zichzelf stelt en welk beleid zij gaat voeren om deze kaders en doelen te realiseren. Inzicht in de strategie geeft de gemeente, maar ook andere belanghebbenden zoals de Belastingdienst, een beeld van de houding en het beoogde fiscale gedrag van de gemeente en haar medewerkers.

1.1 Kaders

In de Gemeentewet en andere Rijksbesluiten is geregeld hoe het college en de gemeenteraad met elkaar omgaan. Omdat dit algemeen geformuleerde regelingen zijn, is aanvullend lokaal maatwerk nodig. De aanvullende regels – die de raad zelf moet vaststellen – horen thuis in de financiële verordening. De verordening wordt ook wel de verordening 212 genoemd, een verwijzing naar het artikel in de Gemeentewet dat de verordening verplicht stelt.

Met de financiële verordening regelt de raad op hoofdlijnen de spelregels voor het financieel beleid, de financiële organisatie en het financieel beheer en heeft zo invloed op procedures rondom en vormgeving van het financiële proces. Zonder een nadere uitwerking laat de raad de invulling over aan het college. De door de raad vastgestelde verordening wordt door de gemeente gepubliceerd.

1.2 Reikwijdte

De reikwijdte van de fiscale strategie omvat de toepassing, binnen de gemeente, van de wetgeving op het gebied van Rijksbelastingen inclusief die van de wet op het BTW Compensatiefonds.

Uitgesloten van dit fiscaal statuut zijn de verbonden partijen. Verbonden partijen zijn rechtspersonen waarin de gemeente een financieel en bestuurlijk belang heeft. Dit zijn zelfstandig opererende rechtspersonen (publiek of privaat) met een eigen verantwoordelijkheid op fiscaal gebied. De gemeente mag erop vertrouwen dat zij door deze verbonden partijen actief wordt geïnformeerd over relevante fiscale ontwikkelingen, dat de partijen handelen binnen de wet- en regelgeving en een betrouwbaar fiscaal beleid voeren.

2. Fiscale visie en fiscaal beleid

2.1 Fiscale visie

De fiscaliteit van de gemeente is een afgeleide van de gemeentelijke doelstelling. Binnen deze doelstelling zal in openheid naar de Belastingdienst optimaal gebruik worden gemaakt van de fiscale mogelijkheden. De daarmee behaalde besparingen worden ingezet voor de gemeentelijke doelstellingen.

De visie van de gemeente op de fiscaliteit wordt als volgt geformuleerd:
"Gemeente Bladel is zich bewust van haar voorbeeldfunctie aangaande het indienen van tijdige, juiste en volledige belastingaangiften en haar formele belastingschuld. Om deze reden zorgt gemeente Bladel ervoor dat het aanwezige fiscale kennisniveau binnen de organisatie zo breed mogelijk wordt getrokken en actueel wordt gehouden, ten aanzien van signalering van fiscale kwesties."

2.2 Fiscaal beleid

Het fiscale beleid van de gemeente is gericht op het realiseren van de maatschappelijk doelen die door de gemeente zijn afgesproken. De gemeente handelt in overeenstemming met (fiscale) wet- en regelgeving vanuit haar plicht maatschappelijk verantwoord met belastingen om te gaan. Zij houdt daarbij rekening met het doel en de strekking van de nationale en de internationale wetgeving ten aanzien van de Rijkbelastingen en het BTW Compensatiefonds. Dit betekent dat de letterlijke tekst van de belastingwet niet alleen doorslaggevend hoeft te zijn.

Verantwoord met belastingen omgaan betekent ook dat geen structuren worden opgezet waarvan belastingbesparing het hoofddoel is. Structuren worden slechts aangegaan als en wanneer deze een reëel maatschappelijk doel dienen. Dit is het geval als de fiscale gevolgen hiervan evenredig zijn aan de maatschappelijke gevolgen, zowel in kwalitatieve zin (qua complexiteit) als in kwantitatieve zin (qua financiële impact).

Het fiscale beleid binnen gemeente Bladel geeft aan wat zij binnen haar fiscale visie en fiscale strategie wil bereiken. Uitgangspunten zijn:

1. Het blijven voldoen aan wet- en regelgeving;
2. Vertrouwen, transparantie en begrip richting de fiscus;
3. Aangiften zijn juist, tijdig en volledig ingediend;
4. Het verkrijgen van fiscale zekerheid;
5. Adequaat beheersingssysteem voor de fiscale processen;
6. De gemeente is in staat, zowel intern als extern, tijdig, juist en volledig verantwoording over haar fiscale beleid af te leggen;
7. Het gewenste fiscaal gedrag te tonen, bestaande uit gedragskenmerken als:
   - Risicomijdend
   - Maatschappelijk verantwoord
   - Afgewogen kritisch
   - Optimalisatie fiscale mogelijkheden

2.3 Relatie met de belastingdienst

De gemeente hecht belang aan een goede relatie met de belastingdienst. Ondanks het niet verlengen van het convenant Horizontaal Toezicht vanaf 2025 blijft de basis, werken vanuit transparantie, begrip en vertrouwen, overeind.

De gemeente communiceert open en constructief met de Belastingdienst over fiscale aangelegenheden, inclusief de benadering van belastingen zoals in dit statuut is vastgelegd. De gemeente heeft de ambitie om te blijven werken volgens het convenant HT en doorontwikkeling, ondanks dat er geen ondertekend convenant tussen beide partijen meer aanwezig is.

2.4 Vuistregels

Onderstaande vuistregels zijn bedoeld om in een bepaalde situatie situationeel en richtinggevend te kunnen handelen.

- De gemeente sluit niet uit dat, ondanks de hoofdregel dat zij bij twijfel risicomijdend handelt, kan worden voorkomen dat zij vanuit haar maatschappelijk belang voor de burgers binnen een dossier een fiscaal scherpe koers kiest. Mits deze een logische redeneerlijn kent en niet (fiscaal) juridisch al is uitgesloten.

De fiscale koers dient probleemloos, transparant en zonder voorbehoud aan zowel interne belanghebbenden als wel extern aan de Belastingdienst te kunnen worden gecommuniceerd;

- Iedereen die is betrokken bij het fiscale proces of die verantwoordelijk is voor de fiscaliteit heeft een proactieve houding, wat zich uit in een hoog signaleringsniveau, het mogen en kunnen aanspreken van collega's, het mogen en durven aangeven van het 'niet-weten';
- Fiscale dilemma's worden transparant besproken binnen, en met, het managementteam. Het managementteam voert hier actief beleid op en moedigt medewerkers aan dit te doen;
- De gemeente hanteert een zuivere interpretatie van de wet- en regelgeving die ook binnen wet- en regelgeving operationeel praktisch en proportioneel uitvoerbaar is. Daar waar het schuurt of richting fiscale grensverkenning gaat, overlegt de gemeente met de Belastingdienst om tot een realiseerbare uitvoering te komen;
- De gemeente staat voor een rechtvaardige belastingheffing. Wat betaald moet worden, wordt tijdig betaald. Echter, het kan voorkomen dat de gemeente en de Belastingdienst een standpuntverschil hebben. Het 'agree to disagree' is indien noodzakelijk een acceptabele professionele positie.

3. Fiscale besluitvorming

In de besluitvorming binnen de gemeente komen de fiscale mogelijkheden tot uitdrukking. Om tijdig te kunnen sturen op de fiscale mogelijkheden is het van belang dat fiscaliteit integraal onderdeel is van het proces van het tot stand komen van een besluit. Besluitvorming rondom fiscaliteit of besluitvorming met fiscale aspecten doet zich binnen de gemeente op verschillende niveaus en binnen diverse processen voor. De fiscale besluitvorming moet gestructureerd en op een verantwoorde wijze plaatsvinden. Richtlijnen hiervoor worden uitgesplitst in een afwegingskader en een besliskader.

3.1 Afwegingskader

Het afwegingskader ziet toe op het tot stand komen van het besluit en betreft een inventarisatie van de fiscale kwestie, de probleemstelling, de oplossingen, opties en alternatieven en de overwegingen en de criteria. Bij het afwegen van beslissingen met fiscale impact wordt gelet op de volgende criteria:

- Financieel
- Fiscaal
- Maatschappelijk
- Organisatorisch
- Transparantie

3.2 Besliskader

Ten aanzien van het besliskader voor fiscale besluitvorming bestaan de volgende richtlijnen:

- Beslissingen worden genomen door vorenstaande afwegingscriteria te wegen. De afweging leidt tot een standpuntbepaling;
- Bij beslissingen met fiscale impact is het uitgangspunt dat een fiscaal pleitbaar standpunt wordt ingenomen op advies van het fiscaal kernteam (Beleidsadviseur financiën, Senior medewerker financiën en Medewerker control) en/of extern belastingadviseur;
- Fiscaal advies moet worden ingewonnen indien de gemeente twijfelt of zij in staat is de fiscale gevolgen van haar handelingen juist in te schatten;
- Het zijn de Beleidsadviseur, Senior medewerker financiën en Medewerker control (tezamen het fiscaal kernteam) die individueel dan wel gezamenlijk bepalen of kan worden volstaan met een advies vanuit de eigen organisatie of dat een advies van een extern bureau noodzakelijk is. Het advies kan deel uitmaken van de financiële paragraaf van het besluit;
- Fiscale grensverkenning wordt hierbij uitdrukkelijk uitgesloten;
- Als de gemeente een ander standpunt dan de Belastingdienst pleitbaar en verdedigbaar acht, kan worden afgeweken van het standpunt van de Belastingdienst. In dit geval heeft de gemeente geen zekerheid over de fiscale positie;
- De vastgestelde mandaten zijn leidend voor de beslissingsbevoegdheid. Beslissingen moeten passen binnen de grenzen van de Mandaatregeling, volmacht en machtiging en de Budgethoudersregeling van de gemeente. De beslissingsbevoegde kan, na overleg met het fiscaal kernteam, bij een individuele casus besluiten af te wijken van de fiscaal meest optimale uitwerking, mits dit binnen de beslissingsverantwoordelijkheid van de Budgethoudersregeling past, waarbij voldoende rekening is gehouden met de mogelijke politieke en financiële risico's. Vereist is een pleitbaar standpunt dat niet ingaat tegen fiscale wet- en regelgeving. Dit houdt in dat het fiscaal kernteam hierbij altijd is geconsulteerd en instemt met het in te nemen fiscale standpunt.

4. Risicomanagement

4.1 Risicobereidheid

Uitgangspunt in het risicomanagement is dat de gemeente de belastingregels in redelijkheid toepast en rekening houdt met de bedoeling van de wetgever. De gemeente benut de fiscale mogelijkheden vanuit doelmatig oogpunt, zodat de daarmee behaalde besparingen kunnen worden ingezet voor andere maatschappelijke doelstellingen. De gemeente is zich bewust van haar maatschappelijke positie. Bij een redelijke wetstoepassing past daarom niet dat wordt gestuurd op het kunstmatig verlagen van de effectieve belastingdruk. Hierbij hoort een terughoudend fiscaal beleid, waar geen ruimte is voor kunstmatige constructies met als enige doel het besparen van belastingen zonder dat hiervoor zakelijke gronden aanwezig zijn.

Het is goed te weten dat de materialiteit van de Belastingdienst in het kader van een aanvaardbare aangifte lager is dan de materialiteit voor de jaarrekening. Dit houdt in dat de Belastingdienst hogere eisen stelt dan de accountant. Feitelijk kent de fiscale wet- en regelgeving – in tegenstelling tot overige posten in de jaarrekening – geen formele materialiteitsgrens. De gemeente is bij wet verplicht een aanvaardbare aangifte in te dienen. Met de term aanvaardbare aangifte maakt de Belastingdienst duidelijk wanneer een aangifte als ‘goed genoeg’ kan worden aangemerkt. Dat is concreet het geval als deze voldoet aan wet- en regelgeving en vrij is van materiële fouten. Elke fiscale foute euro leidt dan in essentie tot een niet aanvaardbare aangifte.

Risicomanagement is voor de gemeente noodzakelijk om haar doelstellingen te realiseren, om meer zekerheid te verkrijgen over haar fiscale positie en zorg te dragen dat een aanvaardbare aangifte wordt ingediend. Gezien de omvang van de activiteiten en daaruit voortvloeiende fiscale verplichtingen, ontstaan echter onvermijdelijk gangbare fiscale risico’s in de processen. Om alle genoemde redenen is de gemeente bereid zeer beperkt risico te accepteren waarbij de risicobereidheid is vastgesteld op ‘mijdend’. Dit wordt ook passend geacht in relatie tot de plicht van de gemeente om verantwoord met belastingen om te gaan.

4.2 Uitvoering

Voor het zoveel mogelijk beperken van fiscale risico’s draagt de gemeente zorg dat:

1. Fiscale verplichtingen zijn gewaarborgd (tijdige betalingen belastingschuld, tijdige aangifte);
2. Bij investeringen de fiscale risico’s zoveel mogelijk vooraf worden beheerst en fiscale kansen tijdig worden gesignaleerd door tijdige inschakeling van interne en externe experts;
3. Een adequaat controleplan werkzaam is;
4. Tijdig de mogelijke geschilpunten met de Belastingdienst worden gedetecteerd door vóór of uiterlijk bij het doen van aangifte de geschilpunten voor te leggen (om zoveel mogelijk zekerheid te verkrijgen over de fiscale positie);
5. Kennis, kunde en bemensing op afdoende niveau is;
6. Zij voldoet aan haar compliance verplichting (voldoen aan wet- en regelgeving) zoals deze is opgedragen door de wetgever. Mocht blijken dat niet wordt voldaan aan de compliance verplichting dan wordt een verbetertraject gestart. Indien een incident optreedt welke invloed heeft op de aangifte, dan maakt zij hier melding van bij de Belastingdienst;
7. Bij het mogelijk realiseren van een groot financieel voordeel, de fiscaal voordelige routes te onderzoeken en dit af te stemmen met de Belastingdienst. Dit is een gecalculeerd risico waarmee tevens wordt geborgd dat de gemeente een verdedigbaar besluit neemt. Voor kleinere financiële voordelen wordt zoveel mogelijk gewerkt volgens de vastgestelde procedures en processen, tenzij het management beslist dat de inspanning groter is dan het financiële voordeel;
8. Bij veranderingen, in wet- en regelgeving, de realiteit fiscaal opnieuw wordt getoetst aan de uitgangspunten.

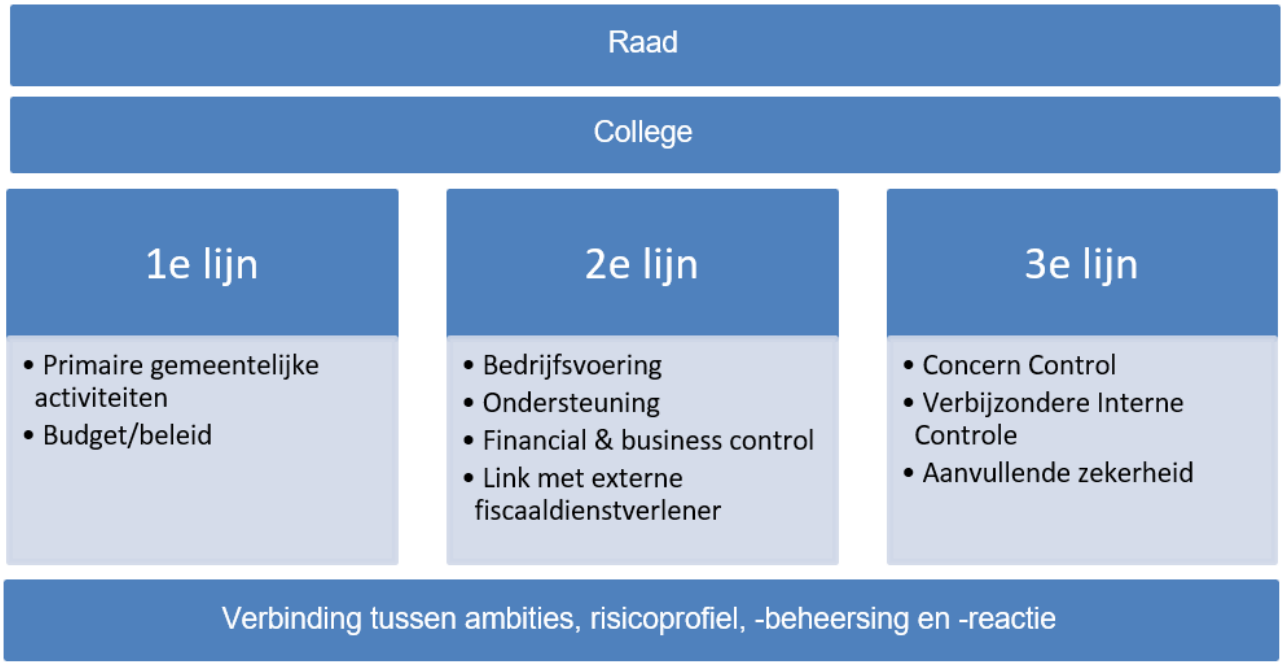
4.3 Fiscale verantwoording

De fiscaliteit maakt onderdeel uit van het Intern Controleplan en wordt twee maal per jaar getoetst. De bevindingen worden vastgelegd in het controlememorandum en deze maakt deel uit van de controlerapportage. De rapportage wordt besproken met de portefeuillehouder Financiën en Belastingen en ter bespreking en vaststelling aangeboden aan het managementteam en college van Burgemeester en wethouders.

5. Taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden

5.1 Three lines of defense

Door het brede scala aan activiteiten in de organisatie kunnen deze in meer of mindere mate fiscale gevolgen hebben. Daarom moet de gemeente een gestructureerde inrichting van haar fiscale organisatie hebben. De organisatie van het fiscaal risicomanagement vindt plaats op basis van het ‘three lines of defense’ model.

De fiscaliteit is belegd in de 2e lijn bij het fiscaal kernteam. Eindverantwoordelijk voor de fiscaliteit voor wat betreft de onderdelen BTW, BCF, VPB en fiscale aspecten bij de loonheffingen, is het afdelingshoofd Bedrijfsvoering & Dienstverlening. Daarnaast heeft de gemeente nauw contact met een externe fiscaal adviseur. De externe fiscaal adviseur ondersteunt de werkzaamheden en draagt kennis over aan het fiscaal kernteam. De gemeente kan tevens fiscaal advies vragen over specifieke vragen en/of dossiers van meer complexe aard. De externe adviseur heeft kennis van het fiscaal statuut en wordt gehouden te handelen conform het fiscaal beleid van de gemeente. Het fiscaal kernteam wordt in de gelegenheid gesteld de benodigde fiscale kennis op te doen door het volgen van cursussen.

5.2 Gemeenteraad [1]

De gemeenteraad is het hoogste bestuursorgaan in de gemeente. Het algemeen bestuur van de gemeente. De leden van de gemeenteraad (raadsleden) nemen alle beslissingen die voor de gemeente van belang zijn. Bijvoorbeeld over onderwijs, nieuwbouw of de hoogte van de belastingen. De raadsleden bepalen de belangrijkste punten van het beleid van de gemeente. Ze controleren of het college van burgemeester en wethouders (college van B&W) het beleid goed uitvoert. De leden van de gemeenteraad stellen de begroting vast en controleren het financiële jaarverslag van de gemeente.

5.3 College van B&W

Het college, bestaande uit burgemeester en wethouders, vormt het dagelijkse bestuur en legt verantwoording af aan de gemeenteraad.

5.4 Procesverantwoordelijke budgethouders

De afdelingshoofden zijn als proceseigenaar verantwoordelijk voor de processen die plaatsvinden binnen zijn/haar afdeling, inclusief de fiscale aspecten die hiermee samenhangen. De afdelingshoofden geven, via

1 https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/gemeenten/raadsleden#:~:text=De%20gemeenteraad%20is%20het%20hoogste,de%20hoogte%20van%20de%20belastingen

de teamleiders, in de lijn sturing aan de invulling van de verantwoordelijkheid van het teammanagement. Dit betekent dat het afdelingshoofd, fiscaal gezien, verantwoordelijk is voor:

- Het bij twijfel over fiscale impact of bij gebrek aan kennis over fiscale zaken raadplegen van het fiscale kernteam, al dan niet via een (externe) financieel adviseur;
- De verantwoording van kosten op de kostenplaats waar het budget voor deze kosten is begroot. Dit zorgt voor een juiste afhandeling van de btw;
- De borging van de kwaliteit van de gegevens, welke nodig zijn voor de belastingheffing bij derden;
- Het informeren van het fiscaal kernteam als de aard van de activiteit op een kostenplaats gaat wijzigen of is gewijzigd;
- Het raadplegen van het fiscaal kernteam als nieuwe activiteiten worden gestart, zodat zij de fiscale impact daarvan kan vaststellen;
- Het zorgdragen dat het fiscaal bewustzijn van de medewerkers binnen de afdeling op adequaat niveau is.

Fiscale kansen en risico's maken ook onderdeel uit van de P&C cyclus of gaan daar onderdeel van uitmaken voor zover dat nog niet het geval is.

5.5 Fiscaal kernteam

Het fiscale kernteam binnen de gemeente is erop gericht dat alle belangrijke beslissingen rond belastingaangelegenheden worden beoordeeld en dat de gemeente aan haar belastingverplichtingen voldoet. Het team is verantwoordelijk voor:

- De afstemming met de Belastingdienst;
- Onderhoud van de fiscale strategie in overleg met het managementteam;
- De juiste fiscale posities, van onder andere vennootschapsbelasting en btw, in de jaarrekening;
- Tijdige betaling van de belastingschuld.

Het kernteam is adviseur en coördinator richting het managementteam (gemeentesecretaris en afdelingshoofden), de 6 Teams en de Belastingdienst. Daarnaast is het kernteam aanspreekpunt voor belasting-aangelegenheden voor andere interne en externe belanghebbenden. Het kernteam rapporteert aan het afdelingshoofd Bedrijfsvoering & Dienstverlening van de gemeente.

Het fiscaal kernteam maakt, indien haar eigen kennis tekort schiet, gebruik van een externe belastingadviseur. Dit gebeurt om een second opinion te krijgen over belangrijke fiscale vraagstukken, gebruik te maken van specialistische kennis, een beter begrip te krijgen van nieuwe belastingwetgeving en assistentie te verkrijgen bij het opzetten en aanpassen van fiscale beheersprocessen. Met name wanneer sprake is van een ingewikkeld vraagstuk, dan wordt de externe adviseur ingeschakeld om te assisteren. Indien nodig komt het kernteam bij elkaar waarbij de fiscale verantwoording aan het managementteam als leidraad wordt genomen. De externe adviseur heeft kennis van het fiscaal statuut en wordt gehouden te handelen conform het fiscaal beleid van de gemeente.

5.6 Verbijzonderde interne controle (VIC)

De VIC stelt buiten de lijn van de afdeling vast of de interne controlemaatregelen (controle binnen de processen) zijn uitgevoerd en voldoende hebben gewerkt. Met behulp van de verbijzonderde interne controle wordt op een onafhankelijke wijze de naleving van interne controlemaatregelen, waaronder de fiscale, door de afdelingen getoetst.